

به نام خدا

نگاهی به بررسی و درمان اختلالات رفتاری جوانان

مؤلف :

مریم غلامی زهان

انتشارات ارسطو

(سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۳)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

chaponashr.ir

سرشناسه : غلامی زهان، مریم، ۱۳۵۰
عنوان و نام پدیدآور : نگاهی به بررسی و درمان اختلالات رفتاری جوانان/ مولف مریم غلامی زهان.
مشخصات نشر : انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری : ۹۶ ص.
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۴۰۸-۶۹۰-۷-۷
وضعیت فهرست نویسی : فیبا
موضوع : جوانان - اختلالات رفتاری - بررسی و درمان
رده بندی کنگره : PN۲۱۴۰
رده بندی دیویی : ۸۰۹/۲۴۰
شماره کتابشناسی ملی : ۹۴۹۳۸۴۰
اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیبا

نام کتاب : نگاهی به بررسی و درمان اختلالات رفتاری جوانان

مولف : مریم غلامی زهان

ناشر : انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)

صفحه آرای، تنظیم و طرح جلد: پروانه مهاجر

تیراژ : ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ : اول - ۱۴۰۳

چاپ : زبرجد

قیمت : ۹۶۰۰۰ تومان

فروش نسخه الکترونیکی - کتاب‌رسان :

<https://chaponashr.ir/ketabresan>

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۴۰۸-۶۹۰-۷-۷

تلفن مرکز پخش : ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵

www.chaponashr.ir

فهرست

۵.....	مبانی و کلیات :
۹.....	فصل اول : شناسایی اختلالات رفتاری .....
۱۲.....	تعریف و دسته‌بندی اختلالات رفتاری:
۱۴.....	علائم و نشانه‌های اختلالات رفتاری در جوانان:
۱۶.....	روش‌های تشخیص و ابزارهای ارزیابی:
۱۸.....	عوامل تأثیرگذار در بروز اختلالات رفتاری.....
۲۱.....	فصل دوم : میزان شیوع اختلالات و بررسی مقایسه‌ای.....
۲۳.....	شیوع اختلالات رفتاری در گروه‌های سنی مختلف:
۲۴.....	بررسی مقایسه‌ای شیوع اختلالات در محیط‌های خانوادگی و آموزشی:
۲۶.....	تغییرات زمانی در شیوع اختلالات رفتاری:
۲۸.....	بررسی تغییرات شیوع اختلالات رفتاری در دهه‌های اخیر:
۳۱.....	فصل سوم: نظریات اختلالات رفتاری .....
۳۴.....	نظریه‌های زیستی در مورد اختلالات رفتاری.....
۳۸.....	نظریه‌های اجتماعی و محیطی درباره اختلالات رفتاری:
۴۰.....	دیدگاه ترکیبی در تبیین اختلالات رفتاری .....
۴۳.....	فصل چهارم : دل‌بستگی و میزان آن .....
۴۶.....	مفهوم دل‌بستگی و نظریه‌های مرتبط:
۴۹.....	انواع دل‌بستگی و ویژگی‌های هر یک:

۵۲	عوامل تأثیرگذار بر میزان دل بستگی:
۵۵	پیامدهای میزان دل بستگی در رفتار و اختلالات رفتاری:
۵۹	فصل پنجم : علل وجودی اختلالات رفتاری
۶۲	عوامل زیستی و ژنتیکی
۶۵	عوامل روان‌شناختی و شخصیتی
۶۸	عوامل محیطی و خانوادگی
۷۱	عوامل اجتماعی و فرهنگی
۷۵	فصل ششم : نقش و جایگاه خانواده
۷۸	خانواده به عنوان نخستین نهاد تربیتی و اجتماعی
۸۱	سبک‌های فرزندپروری و تأثیر آن‌ها بر رفتار جوانان:
۸۳	خانواده به عنوان منبع حمایت عاطفی و روانی
۸۵	تأثیر ساختار و پویایی خانواده بر رفتارهای اجتماعی و تحصیلی:
۸۷	نتیجه گیری:
۹۱	منابع :

مبانی و کلیات :

جوانی، به عنوان یکی از مهم‌ترین و حساس‌ترین مراحل زندگی انسان، دوران شکل‌گیری شخصیت، هویت‌یابی و رویارویی با تغییرات عمیق جسمی، روانی و اجتماعی است. این دوره به واسطه طبیعت پیچیده خود، گاهی با چالش‌ها و مشکلاتی همراه می‌شود که بر زندگی فرد و جامعه تأثیرگذار است. اختلالات رفتاری یکی از مسائل جدی است که جوانان ممکن است در این مرحله از زندگی با آن مواجه شوند. این اختلالات می‌توانند به شکل پرخاشگری، نافرمانی، انزوای طلبی، رفتارهای مخرب و حتی گرایش به بزهکاری بروز یابند و پیامدهای عمیقی برای فرد، خانواده و جامعه به همراه داشته باشند (صفایی، ش. ۱۳۹۶).

اختلالات رفتاری، به انحراف از هنجارهای رفتاری جامعه اشاره دارند که اغلب ناشی از تعامل پیچیده عوامل زیستی، روانی و اجتماعی هستند. این رفتارها می‌توانند در نتیجه عوامل ژنتیکی، اختلالات عصب‌شناختی، تجربیات آسیب‌زا در کودکی، فشارهای محیطی و خانوادگی یا ترکیبی از این عوامل به وجود آیند. شناسایی علل و ریشه‌های این اختلالات، گام نخست در مسیر مدیریت و درمان آن‌ها است (فروغی، س. ۱۳۹۶).

از آنجایی که اختلالات رفتاری می‌توانند پیامدهای گسترده‌ای داشته باشند، بررسی و تحلیل آن‌ها از منظرهای مختلف امری ضروری است. در این راستا، مفاهیمی مانند میزان شیوع، عوامل مؤثر، پیامدهای کوتاه‌مدت و بلندمدت و روش‌های پیشگیری و درمان این اختلالات از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند. شناخت این موضوعات نه تنها برای متخصصان حوزه روان‌شناسی و آموزش، بلکه برای خانواده‌ها، معلمان و سیاست‌گذاران نیز ضروری است (شیرین‌کلام، ر. ۱۴۰۰).

پیامدهای اختلالات رفتاری تنها به فرد مبتلا محدود نمی‌شود؛ این اختلالات می‌توانند کیفیت روابط اجتماعی، پیشرفت تحصیلی و حتی آینده شغلی و اجتماعی فرد را به شدت

تحت تأثیر قرار دهند. علاوه بر این، جامعه نیز به دلیل افزایش بار اقتصادی و اجتماعی ناشی از این مشکلات، تحت فشار قرار می‌گیرد. بنابراین، آگاهی از ماهیت این اختلالات و ارائه راهکارهای عملی برای کاهش آن‌ها، نقشی کلیدی در ارتقای سلامت روانی و اجتماعی دارد. خانواده به عنوان نخستین نهاد اجتماعی که فرزندان در آن رشد می‌کنند، نقش اساسی در شکل‌گیری رفتارهای آن‌ها ایفا می‌کند. سبک‌های فرزندپروری، میزان حمایت عاطفی، و کیفیت روابط والدین با فرزندان از جمله عواملی هستند که می‌توانند در پیشگیری یا تشدید اختلالات رفتاری مؤثر باشند. همچنین محیط‌های آموزشی و تعاملات اجتماعی نیز تأثیر بسزایی در شکل‌گیری رفتارهای جوانان دارند.

یکی از موضوعات کلیدی در بررسی اختلالات رفتاری، میزان شیوع این اختلالات در گروه‌های مختلف جوانان است. مطالعات نشان می‌دهد که عوامل فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی می‌توانند بر تفاوت‌های میزان شیوع این اختلالات در جوامع مختلف تأثیرگذار باشند. همچنین نقش جنسیت، محیط خانوادگی و شرایط تحصیلی نیز از جمله عواملی هستند که باید مورد توجه قرار گیرند.

در این کتاب، سعی شده است با نگاهی جامع و علمی، به بررسی ابعاد مختلف اختلالات رفتاری جوانان پرداخته شود. فصل‌های ابتدایی کتاب به معرفی مفاهیم و تعاریف مرتبط با اختلالات رفتاری و دسته‌بندی آن‌ها می‌پردازند. در ادامه، عوامل زیستی، روان‌شناختی، محیطی و اجتماعی که می‌توانند در بروز این اختلالات نقش داشته باشند، مورد بررسی قرار گرفته‌اند. (شیرین کلام، ر. ۱۴۰۰).

یکی دیگر از مباحث مهم این کتاب، تحلیل نظریه‌های مختلف درباره اختلالات رفتاری است. نظریه‌های زیستی، روان‌شناختی و اجتماعی هر یک دیدگاه‌های متفاوتی درباره علل و ریشه‌های این مشکلات ارائه می‌دهند. بررسی این نظریه‌ها می‌تواند به درک عمیق‌تر از ماهیت اختلالات رفتاری و ارائه راهکارهای مؤثرتر کمک کند.

همچنین، تأثیر دلبستگی و میزان آن بر شکل‌گیری رفتارهای جوانان یکی از مباحث کلیدی است. مطالعات نشان می‌دهد که دلبستگی ایمن می‌تواند به عنوان یک عامل حفاظتی در برابر اختلالات رفتاری عمل کند، در حالی که دلبستگی نایمن ممکن است زمینه‌ساز این مشکلات شود. این کتاب با بررسی این موضوع، اهمیت روابط عاطفی سالم در دوران کودکی و نوجوانی را برجسته می‌کند (محمدی، ش. ۱۳۹۸).

در بخش‌های پایانی، راهکارهای عملی برای پیشگیری و مدیریت اختلالات رفتاری ارائه شده است. این راهکارها شامل برنامه‌های مشاوره‌ای، مداخلات آموزشی، و تقویت مهارت‌های اجتماعی و عاطفی جوانان می‌شوند. همچنین نقش سیاست‌گذاران در ایجاد زیرساخت‌های حمایتی و برنامه‌های پیشگیری مورد تأکید قرار گرفته است. هدف این کتاب آن است که با ارائه اطلاعات علمی و کاربردی، به خانواده‌ها، معلمان و متخصصان کمک کند تا بتوانند نقش مؤثری در پیشگیری و مدیریت اختلالات رفتاری جوانان ایفا کنند. امید است که این تلاش بتواند گامی در جهت ارتقای سلامت روانی و اجتماعی نسل جوان باشد و مسیری روشن‌تر برای آینده آن‌ها فراهم کند (اشرف‌زاده، ن ۱۳۹۸).

فصل اول :

شناسایی اختلالات رفتاری

شناسایی اختلالات رفتاری در جوانان یکی از مهم‌ترین مراحل در مدیریت و درمان این مشکلات است. این فرآیند نه تنها به درک دقیق‌تر ماهیت اختلالات کمک می‌کند، بلکه امکان ارائه راهکارهای مؤثرتر برای پیشگیری و درمان را نیز فراهم می‌سازد. اختلالات رفتاری شامل طیف گسترده‌ای از مشکلات مانند پرخاشگری، نافرمانی، انزواطلبی، رفتارهای ضد اجتماعی و بزهکاری است. درک این مشکلات نیازمند استفاده از رویکردهای جامع و متنوع است که به بررسی جنبه‌های مختلف زیستی، روان‌شناختی و محیطی می‌پردازند.

یکی از نخستین گام‌ها در شناسایی اختلالات رفتاری، توجه به نشانه‌های رفتاری غیرمعمول است. جوانانی که به طور مداوم رفتارهایی مانند پرخاشگری، نافرمانی یا دوری از تعاملات اجتماعی از خود نشان می‌دهند، ممکن است دچار اختلالات رفتاری باشند. این نشانه‌ها باید با دقت مورد بررسی قرار گیرند تا از اشتباهات در تشخیص جلوگیری شود (. صفایی، ش. ۱۳۹۶).

ارزیابی روان‌شناختی یکی از ابزارهای اصلی در شناسایی اختلالات رفتاری است. این ارزیابی شامل مصاحبه‌های بالینی، پرسشنامه‌ها و آزمون‌های استاندارد شده است که به

تحلیل دقیق‌تر رفتار و هیجانات جوانان کمک می‌کند. این ابزارها به متخصصان اجازه می‌دهند تا الگوهای رفتاری، نقاط قوت و ضعف روانی و عوامل زمینه‌ای مرتبط با اختلالات را شناسایی کنند (احمدی، م ۱۳۹۶).

در کنار ارزیابی‌های فردی، بررسی محیط خانوادگی و اجتماعی نیز اهمیت ویژه‌ای دارد. محیط خانواده، سبک فرزندپروری، تعاملات والدین و مشکلات موجود در خانواده می‌توانند نقش مهمی در شکل‌گیری یا تشدید اختلالات رفتاری داشته باشند. بررسی این عوامل می‌تواند اطلاعات ارزشمندی درباره علل ریشه‌ای مشکلات رفتاری ارائه دهد. محیط آموزشی نیز یکی دیگر از عوامل کلیدی در شناسایی اختلالات رفتاری است. معلمان و کارکنان مدارس اغلب نخستین افرادی هستند که تغییرات رفتاری یا مشکلات جوانان را مشاهده می‌کنند. گزارش‌های آن‌ها درباره رفتارهای غیرمعمول در کلاس یا محیط مدرسه می‌تواند به شناسایی زودهنگام اختلالات کمک کند (محمدی، ش. ۱۳۹۸).

نظریه‌های روان‌شناختی نیز ابزارهای مهمی در شناسایی اختلالات رفتاری محسوب می‌شوند. نظریه‌هایی مانند روان‌کاوی، رفتارگرایی و شناختی-رفتاری، هر یک دیدگاه‌هایی درباره علل و مکانیسم‌های این اختلالات ارائه می‌دهند. این نظریه‌ها می‌توانند به درک بهتر مشکلات و تعیین مسیر درمانی مناسب کمک کنند.

از سوی دیگر، پیشرفت‌های علمی در حوزه عصب‌شناسی و زیست‌شناسی نیز به شناسایی دقیق‌تر اختلالات رفتاری کمک کرده‌اند. تصویربرداری‌های مغزی، آزمایش‌های ژنتیکی و بررسی‌های هورمونی از جمله روش‌هایی هستند که می‌توانند ارتباط عوامل زیستی با اختلالات رفتاری را آشکار کنند. این روش‌ها به ویژه در مواردی که مشکلات رفتاری ناشی از عوامل زیستی هستند، اهمیت دارند (فروغی، س. ۱۳۹۶).

تحلیل‌های آماری و اپیدمیولوژیک نیز می‌توانند اطلاعات مفیدی درباره میزان شیوع اختلالات رفتاری و عوامل خطر مرتبط با آن‌ها ارائه دهند. این تحلیل‌ها به متخصصان اجازه می‌دهند تا الگوهای جمعیتی مرتبط با این اختلالات را شناسایی کرده و برنامه‌های پیشگیری و درمانی متناسب با نیازهای جامعه طراحی کنند.

ارتباطات عاطفی و دلبستگی نیز یکی از جنبه‌های مهم در شناسایی اختلالات رفتاری است. مطالعات نشان می‌دهند که دلبستگی ایمن با کاهش مشکلات رفتاری و دلبستگی نایمن با افزایش این مشکلات مرتبط است. ارزیابی کیفیت روابط عاطفی جوانان با والدین، دوستان و سایر افراد می‌تواند به شناسایی عوامل مؤثر بر رفتارهای آنان کمک کند. علاوه بر این، شناسایی اختلالات رفتاری نیازمند مشارکت و همکاری میان متخصصان مختلف است. روان‌شناسان، مشاوران، معلمان، والدین و حتی خود جوانان باید در این فرآیند نقش داشته باشند. این همکاری چندجانبه می‌تواند به شناسایی دقیق‌تر مشکلات و ارائه راهکارهای جامع‌تر کمک کند.

یکی از چالش‌های مهم در شناسایی اختلالات رفتاری، احتمال اشتباه در تشخیص است. برخی رفتارها ممکن است ناشی از تغییرات طبیعی دوران جوانی یا فشارهای محیطی باشند و لزوماً به معنای وجود اختلال نباشند. از این رو، ارزیابی‌های دقیق و چندبعدی برای جلوگیری از برچسب‌زنی نادرست به جوانان ضروری است.

شناسایی اختلالات رفتاری گامی حیاتی در مسیر ارتقای سلامت روانی جوانان است. این فرآیند نه تنها به بهبود کیفیت زندگی فردی کمک می‌کند، بلکه می‌تواند از پیامدهای اجتماعی و اقتصادی ناشی از این مشکلات جلوگیری کند. آگاهی از اهمیت شناسایی و

استفاده از روش‌های علمی و جامع در این زمینه، نقشی کلیدی در بهبود سلامت روانی جامعه دارد (یزدی‌نژاد، م. ۱۳۹۸).

تعریف و دسته‌بندی اختلالات رفتاری:

اختلالات رفتاری به رفتارهایی اطلاق می‌شوند که از هنجارهای اجتماعی و فرهنگی موجود در جامعه انحراف دارند و معمولاً با مشکلات روان‌شناختی یا اجتماعی همراه هستند. این اختلالات می‌توانند در نوجوانان و جوانان به شکل‌های مختلفی بروز یابند و تأثیرات قابل توجهی بر سلامت روانی و اجتماعی فرد داشته باشند. رفتارهایی مانند پرخاشگری، نافرمانی، مشکلات در برقراری ارتباط با دیگران، انزوای اجتماعی و رفتارهای ضد اجتماعی از جمله نمونه‌های رایج اختلالات رفتاری هستند (اشرف‌زاده، ن. ۱۳۹۸).

تعریف دقیق اختلالات رفتاری بستگی به زمینه‌های فرهنگی، اجتماعی و روان‌شناختی دارد. به طور کلی، این اختلالات می‌توانند در زمینه‌های مختلفی مانند تعاملات اجتماعی، محیط آموزشی، خانواده و روابط شخصی نمود پیدا کنند. در صورتی که رفتارهای یک فرد به طور مداوم و در موقعیت‌های مختلف خارج از هنجارهای اجتماعی یا فردی باشند و به مشکلاتی برای خود فرد یا دیگران منجر شوند، می‌توان آن‌ها را به عنوان اختلالات رفتاری در نظر گرفت. دسته‌بندی اختلالات رفتاری می‌تواند بر اساس معیارهای مختلف انجام گیرد. یکی از رایج‌ترین روش‌ها، دسته‌بندی بر اساس نوع رفتار و شدت آن است. در این راستا می‌توان اختلالات رفتاری را به دسته‌های زیر تقسیم کرد:

۱. **اختلالات رفتار ضد اجتماعی:** این نوع اختلالات شامل رفتارهایی است که در آن‌ها فرد به طور مداوم از قوانین اجتماعی و هنجارهای اخلاقی تخلف می‌کند. نمونه‌هایی از این رفتارها شامل دروغ‌گویی، سرپیچی از قوانین، سرقت، خشونت فیزیکی و تهدید

دیگران است. این نوع اختلالات می‌توانند تأثیرات منفی زیادی بر روابط فرد با دیگران و همچنین بر آینده تحصیلی و شغلی او داشته باشند. (شیرین‌کلام، ر. ۱۴۰۰).

۲. **اختلالات پرخاشگری و خشونت**: این اختلالات با بروز رفتارهای تهاجمی و پرخاشگرانه همراه هستند که ممکن است به صورت لفظی یا فیزیکی بروز کنند. افراد مبتلا به این اختلالات ممکن است در موقعیت‌های اجتماعی، آموزشی یا خانوادگی دچار بحران‌های عاطفی شوند و رفتارهایی مانند فریاد زدن، کتک زدن یا تهدید به دیگران از خود نشان دهند. (محمدی، ش. ۱۳۹۸)

۳. **اختلالات اضطرابی و افسردگی**: گاهی اختلالات رفتاری ممکن است ناشی از مشکلات روانی مانند اضطراب یا افسردگی باشند. جوانانی که دچار این اختلالات هستند، ممکن است به طور مداوم احساس نگرانی، ترس یا ناامیدی داشته باشند و رفتارهایی مانند انزوا، عدم مشارکت در فعالیت‌های اجتماعی، کاهش عملکرد تحصیلی و سایر مشکلات رفتاری را از خود نشان دهند.

۴. **اختلالات توجه و تمرکز (ADHD)**: اختلال کمبود توجه و پرکاری یکی دیگر از اختلالات رفتاری است که با مشکلاتی در تمرکز، فعالیت‌های بیش از حد و بی‌قراری همراه است. این اختلال معمولاً در محیط‌های آموزشی آشکار می‌شود و می‌تواند منجر به مشکلات تحصیلی و اجتماعی برای فرد شود.

۵. **اختلالات خلقی و شخصیتی**: اختلالات خلقی شامل تغییرات شدید در حالت‌های عاطفی است که می‌توانند رفتارهای ناسازگار را به دنبال داشته باشند. اختلالات شخصیتی نیز شامل الگوهای رفتاری غیرانطباقی و غیرقابل تغییر در مواجهه با

موقعیت‌های اجتماعی است که می‌توانند موجب مشکلات در روابط شخصی و اجتماعی شوند (.. صفایی، ش. ۱۳۹۶).

۶. **اختلالات خوردن و خواب:** برخی از اختلالات رفتاری به الگوهای ناسالم در خوردن یا خوابیدن مربوط می‌شوند. اختلالات مانند بی‌اشتهایی عصبی یا پرخوری عصبی، می‌توانند به رفتارهای ناسالم و آسیب‌زایی منجر شوند که تأثیرات منفی بر سلامت جسمی و روانی فرد دارند.

در نتیجه، اختلالات رفتاری می‌توانند در اشکال مختلف بروز یابند و هرکدام از آن‌ها نیاز به شناسایی و درمان متناسب دارند. این اختلالات نه تنها بر فرد مبتلا، بلکه بر روابط اجتماعی، عملکرد تحصیلی و حتی سلامت جسمانی او تأثیرگذارند. شناخت دقیق انواع و دسته‌بندی‌های مختلف این اختلالات می‌تواند به درمان مؤثرتر و پیشگیری از عواقب آن‌ها کمک کند (فروغی، س. ۱۳۹۶).

علائم و نشانه‌های اختلالات رفتاری در جوانان:

اختلالات رفتاری در جوانان ممکن است با علائم و نشانه‌های مختلفی خود را نشان دهند که این علائم می‌توانند در رفتار، افکار و احساسات فرد نمود پیدا کنند. یکی از رایج‌ترین نشانه‌ها در این اختلالات، پرخاشگری و رفتارهای تهاجمی است. جوانان مبتلا به اختلالات رفتاری ممکن است به طور مکرر با خشونت یا تهدید به دیگران برخورد کنند، خواه این رفتارها کلامی باشند یا فیزیکی. این نوع رفتارها اغلب منجر به مشکلات در روابط اجتماعی و ایجاد تضاد با دیگران می‌شود. همچنین، فرد ممکن است به راحتی تحریک‌پذیر و عصبانی شود و در موقعیت‌های مختلف واکنش‌های تند و غیرقابل پیش‌بینی از خود نشان دهد.

نشانه دیگر اختلالات رفتاری، نافرمانی و سرپیچی از قوانین است. بسیاری از جوانانی که دچار اختلالات رفتاری هستند، ممکن است قوانین مدرسه، خانه یا جامعه را نادیده بگیرند و از دستورات والدین، معلمان و دیگر بزرگترها اطاعت نکنند. این سرپیچی می‌تواند به شکل‌های مختلفی مانند ترک مدرسه، نقض قوانین اخلاقی یا اجتماعی، دروغ‌گویی و تخلف از مقررات ظاهر شود (احمدی، ۱۳۹۶).

برخی از جوانان مبتلا به اختلالات رفتاری ممکن است تمایل به انزوا داشته باشند. این افراد از تعاملات اجتماعی و ارتباط با دیگران پرهیز می‌کنند و بیشتر ترجیح می‌دهند که تنها باشند. این نوع انزوا می‌تواند نتیجه مشکلات در برقراری روابط اجتماعی و عاطفی باشد و اغلب با احساسات افسردگی، اضطراب یا بی‌اعتمادی همراه است.

علائم دیگری که ممکن است در جوانان مبتلا به اختلالات رفتاری مشاهده شود، مشکلات در تمرکز و توجه است. این جوانان ممکن است در انجام وظایف مدرسه یا فعالیت‌های روزانه خود با مشکل مواجه شوند. آن‌ها اغلب از توجه به جزئیات و پایان دادن به کارها غافل می‌مانند و به سرعت از یک فعالیت به فعالیت دیگر منتقل می‌شوند. این مشکلات می‌توانند به اختلالاتی همچون اختلال کمبود توجه و پرکاری (ADHD) مربوط باشند.

اختلالات رفتاری همچنین می‌توانند با تغییرات شدید در خلق و خو همراه باشند. این تغییرات می‌توانند شامل دوره‌های افسردگی، اضطراب، بی‌حوصلگی یا احساس ناامیدی باشند. چنین نوساناتی در خلق و خو می‌توانند باعث مشکلات در برقراری روابط اجتماعی و مدرسه شوند و نوجوانان را از سایر همسالان خود دور کنند.